

آزمایشگاه سیستم عامل

گزارش کار پروژه سوم

اعضای گروه:

امیرحسین عارف زاده 810101604

مهدی نایینی 810101536

کیارش خراسانی 810101413

Repository : <https://github.com/Amir-rfz/OS-Lab>

Latest Commit : c824ba8c99d8f98b3c5270a072dd78c4a5dcb5b8

شرح پروژه

1. ساختار PCB و همچنین وضعیت‌های تعریف شده برای هر پردازنده را در xv6 پیدا کرده و گزارش کنید. آیا شباهتی میان داده‌های موجود در آن ساختار و ساختار به تصویر کشیده شده در شکل 3.3 منبع درس وجود دارد؟ (ذکر حداقل ۵ مورد و معادل آن‌ها در xv6)

```
37 enum procstate { UNUSED, EMBRYO, SLEEPING, RUNNABLE, RUNNING, ZOMBIE };
```

همانطور که در تصویر بالا قابل مشاهده است ۶ وضعیت برای پردازنده‌ها در xv6 وجود دارد.

UNUSED, EMBRYO, SLEEPING, RUNNABLE, RUNNING, ZOMBIE.

UNUSED: فرآیند استفاده نمی‌شود و آماده تخصیص است.

EMBRYO: فرآیند در حال ایجاد شدن و در مراحل ابتدایی تخصیص است.

SLEEPING: فرآیند در حالت خواب است و منتظر وقوع یک رویداد است.

RUNNABLE: فرآیند آماده اجرا است و منتظر تخصیص CPU است.

RUNNING: فرآیند در حال اجرا توسط CPU است.

ZOMBIE: فرآیند اجرای خود را به پایان رسانده اما هنوز در جدول فرآیندها باقی مانده تا وضعیت خروج آن خوانده شود.

```

44
45 // Per-process state
46 struct proc {
47     uint sz; // Size of process memory (bytes)
48     pde_t* pgdir; // Page table
49     char *kstack; // Bottom of kernel stack for this process
50     enum procstate state; // Process state
51     int pid; // Process ID
52     struct proc *parent; // Parent process
53     struct trapframe *tf; // Trap frame for current syscall
54     struct context *context; // swtch() here to run process
55     void *chan; // If non-zero, sleeping on chan
56     int killed; // If non-zero, have been killed
57     struct file *ofile[NOFILE]; // Open files
58     struct inode *cwd; // Current directory
59     char name[16]; // Process name (debugging)
60     struct syscall_info syscall_data[MAX_SYSCALLS];
61     int syscall_counts;
62 };
63

```

unit sz: سایز پردازش ایجاد شده به byte.

pde_t* pgdir: یک پونتر به دایرکتوری page است که کاربرد آن برای کنترل حافظه مجازی پردازش است.

char *kstack: هر پردازش در کرنل استک خود را دارد که هنگام اجرا در سطح کرنل استفاده میشود و این پونتری به انتهای آن است.

enum procstate state: به حالت در حال حاضر برنامه اشاره میکند و در بالا اشاره شد چه حالتی میتواند داشته باشد.

int pid: همان id پردازش که عددی یکتا برای شناسایی پردازش است.

struct proc *parent: به پردازش پدر اشاره میکند (به طور مثال در هنگام استفاده از fork()) این فیلد به کنترل روابط پردازش کمک میکند.

struct trapframe *tf: به trap frame برای system call کنونی اشاره میکند و درواقع دارای حالت هسته در زمان اجرای تله است.

struct context *context: به اطلاعات پردازش اشاره میکند که هنگام جابه جایی پردازش استفاده میشود. شامل اطلاعات رجیسترها و اطلاعات حالت برنامه که لازم برای context switch است میشود.

void *chan: اگر صفر نباشد یعنی پردازش در حالت خواب است و در این چنل منتظر است.

int killed: اگر صفر نباشد یعنی پردازش kill شده است و باید خارج شود.

[struct file *ofile[NOFILE]: آرایه ای از پوینترها است که به فایل های باز شده توسط این پردازش اشاره میکند. که حداکثر به تعداد NOFILE میتواند فایل باز کند.

struct inode *cwd: یک پوینتر به دایرکتوری حال حاضر پردازش است که در حال اجرا در آن است.

[char name[16]: است پردازش است که برای دیباگ کردن ساخته شده است.

struct syscall_info syscall_data[MAX_SYSCALLS]: یه آرایه از اطلاعات مربوط به syscall های درست شده توسط پردازنده است که هر کدام شامل تعداد دفعات صدا شدن است و اسم syscall. int syscall_counts: تعداد کل syscall های ایجاد شده توسط پردازنده. شباهات:

enum procstate state <- در منبع کتاب نیز process state که توضیح داده شد وجود دارد. Process number که در کتاب است همان process id است که اشاره شد. <- pid int Registers و program counter که در منبع کتاب وجود دارد همان اطلاعات داخل رجیستر ها است که توضیح داده شد در اینجا هم وجود دارد. <- context *context Memory limits: همان شروع و پایان استک ها و محدودیت های حافظه برنامه است که در اینجا نیز اشاره شد. <- *kstack char و <- unit sz List of open files همانطور که اشاره شد در [struct file *ofile[NOFILE] فایل های باز شده توسط برنامه وجود دارد که در اینجا هم همین است. <- [struct file *ofile[NOFILE]

2. هر کدام از وضعیت های تعریف شده معادل کدام وضعیت در شکل ۱ می باشند؟

ZOMBIE را میتوان معادل terminated دانست زیرا در آن اجرا تمام شده و برنامه منتظر دیده شدن توسط syscall wait است. RUNNING را میتوان معادل running در شکل دانست. RUNNABLE را میتوان معادل ready دانست. UNUSED را میتوان معادل new دانست. SLEEPING را میتوان معادل waiting دانست. EMBRYO در واقع حالت میانی بین ready و new است زیرا پردازنده ایجاد شده ولی منابع لازم به آن تخصیص پیدا نکرده است. RUNNABLE را نیز میتوان معادل ready از جهتی دیگر دانست.

تغییر وضعیت در xv6

Admitted

3. با توجه به توضیحات گفته شده، کدام یک از توابع موجود در proc.c منجر به انجام گذار از حالت new به حالت ready که در شکل ۱ به تصور کشیده شده، خواهد شد؟ وضعیت یک پردازش در xv6 در این گذار از چه حالتی/حالت‌های به چه حالت/حالت‌های تغییر می‌کند؟ پاسخ خود را با پاسخ سوال ۲ مقایسه کنید.

```
69 //PAGEBREAK: 32
70 // Look in the process table for an UNUSED proc.
71 // If found, change state to EMBRYO and initialize
72 // state required to run in the kernel.
73 // Otherwise return 0.
74 static struct proc*
75 allocproc(void)
76 {
77     struct proc *p;
78     char *sp;
79
80     acquire(&ptable.lock);
81
82     for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++)
83         if(p->state == UNUSED)
84             goto found;
85
86     release(&ptable.lock);
87     return 0;
88
89 found:
90     p->state = EMBRYO;
91     p->pid = nextpid++;
92
93     release(&ptable.lock);
94
95     // Allocate kernel stack.
```

```

96     if((p->kstack = kalloc()) == 0){
97         p->state = UNUSED;
98         return 0;
99     }
100    sp = p->kstack + KSTACKSIZE;
101
102    // Leave room for trap frame.
103    sp -= sizeof *p->tf;
104    p->tf = (struct trapframe*)sp;
105
106    // Set up new context to start executing at forkret,
107    // which returns to trapret.
108    sp -= 4;
109    *(uint*)sp = (uint)trapret;
110
111    sp -= sizeof *p->context;
112    p->context = (struct context*)sp;
113    memset(p->context, 0, sizeof *p->context);
114    p->context->eip = (uint)forkret;
115
116    // Initialize syscall_data to zero
117    for (int i = 0; i < MAX_SYSCALLS; i++) {
118        p->syscall_data[i].number = MAX_SYSCALLS + 1;
119        p->syscall_data[i].count = 0;
120    }
121    p->syscall_counts = 0;

```

همانطور که قابل مشاهده است در تابع allocproc توابعی که در حالت UNSUED هستند که همان معادل حالت new هستند(همانطور که در سوال ۲ اشاره کردیم). از جدول پردازش های UNUSED پیدا میشوند و به حالت EMBRYO تغییر وضعیت میدهند و سپس وارد تابع fork میشود و به حالت RUNABLE تغییر وضعیت میدهد و initialize میشوند(که معادل ready است). این وضعیت وضعیتی است که یک پردازش نیاز دارد تا قابلیت اجرا شدن در کرنل را داشته باشد.

البته تغییر وضعیت از EMBRYO به RUNABLE در تابع userinit نیز رخ میدهد.
یافته ها پاسخ سوال ۲ را تایید میکنند.

Scheduler Dispatch

4. سقف تعداد پردازش‌های ممکن در xv6 چه عددی است؟ در صورتی که یک پردازش تعداد زیادی پردازش فرزند ایجاد کند و از این سقف عبور کند، کرنل چه واکنشی نشان داده و برنامه سطح کاربر چه بازخوردی دریافت می‌کند؟

سقف پردازش‌هایی که میتوان ایجاد کرد برای یک پدر برابر با NPROC است که در فایل params.h تعریف شده و مقدار ۶۴ دارد پس حداکثر ۶۴ فرزند میتوان ایجاد کرد. در صورتی که بیش از آن ایجاد کنیم با توجه به کدی که از allocproc در سوال قبل آپلود شد در خط ۸۲ به داخل حلقه for نمیرویم و 0 return دیده میشود که به معنی اجرای ناموفقیت برنامه بوده است. این status توسط fork در خطی با کد زیر:

```
if((np = allocproc()) == 0){  
    return -1;  
}
```

این کد خطای allocproc را میبیند و fork ناموفق خواهد بود و -1 status به برنامه سطح کاربر برگردانده میشود که نشان دهنده اجرای ناموفق است و کاربر میتواند با آن تصمیم گیری کند.

5. چرا نیاز است در ابتدای هر حلقه تابع scheduler، جدول پردازش‌ها قفل شود؟ آیا در سیستم‌های تک پردازش‌ای هم نیاز است این کار صورت بگیرد؟

به طور کلی سه دلیل وجود دارد:
یکپارچگی: وقتی چند cpu یا core میتوانند به ptable دسترسی پیدا کنند قفل کردن ptable باعث میشود که در آن واحد تنها یک cpu میتواند ptable را تغییر دهد.
جلوگیری از race conditions: وقتی ptable قفل نشود چند cpu میتوانند در آن واحد یک پردازش را انتخاب کنند و این منجر به رفتارهای تعریف نشده مانند crash های غیرمنتظره میشود. و قفل کردن باعث میشود هر کدام به ترتیب بتوانند به آن دسترسی پیدا کنند.
Atomic operations: همانطور که در کلاس توضیح داده شد بعضی از پردازش‌ها atomic هستند و تخصیص یا آزاد سازی پردازش‌ها که این قفل‌ها باعث میشوند که این کارها بدون دخالت انجام گیرند.
در سیستم‌های تک پردازش دسترسی‌ها به صورت همزمان نیست و به همین دلیل میتوان مطمئن بود پردازنده دیگری در کار دخالت نمیکند و ptable را تغییر نمیدهد یا باعث ایجاد race condition نمیشود.
به همین دلیل در سیستم‌های تک پردازش نیازی به lock کردن نیست.

6. با فرض اینکه xv6 در حالت تک هسته‌ای در حال اجراست، اگر یک پردازش به حالت RUNNABLE برود و صف پردازش‌ها در حال طی شدن باشد (proc:335)، در مکانیزم زمان‌بندی xv6 نسبت به موقعیت پردازش در صف، در چه iteration ای امکان schedule پیدا می‌کند؟ (در همان iteration یا در iteration بعدی)

بستگی دارد در چه زمانی پردازش به حالت RUNNABLE تغییر وضعیت بدهد. اگر قبل از اینکه scheduler اطلاعات آن پردازش را در ptable چک کند تغییر وضعیت داده شود، در همان iteration دیده می‌شود و در غیر این صورت در iteration بعدی. مثال زیر را در نظر بگیرید:

اگر پردازش‌های $p_1, p_2, p_3, p_4, p_5, \dots, p_n$ را داشته باشیم و scheduler در حال schedule کردن p_2 باشد و حالت p_4 به RUNNABLE تغییر کند در همان iteration این پردازش schedule می‌شود زیرا وقتی scheduler اطلاعات آن را بررسی می‌کند حالت آن RUNNABLE است.

اما اگر scheduler در حال schedule کردن پردازش p_7 باشد و اطلاعات p_4 را قبلاً چک کرده باشیم. Scheduler در این iteration تغییر وضعیت p_4 را نخواهد دید و در iteration بعدی schedule می‌شود.

Context Switch

7. رجیسترهای موجود در ساختار context را نام ببرید.

edi: EXTENDED destination index register: معمولاً توسط عملیات‌های آرایه‌ها یا رشته‌ها به عنوان پوینتری به مقصد استفاده می‌شود.

esi: Extended Source Index register: معمولاً توسط عملیات‌های آرایه‌ها یا رشته‌ها به عنوان پوینتری به مبدا استفاده می‌شود.

ebx: Extended Base register: به رجیستر است که برای کار محاسبات ریاضی و آدرس دهی استفاده می‌شود.

ebp: Extended Base pointer register: معمولاً اشاره‌گری به شروع frame پشته است که به دسترسی به پارامترهای توابع و مقادیر محلی استفاده می‌شود.

eip: Extended Instruction Pointer register: آدرس دستور بعدی که باید اجرا شود را نگه می‌دارد و به همین دلیل برای کنترل روند اجرای برنامه لازم است.

8. همانطور که می‌دانید یکی از مهم‌ترین رجیسترها قبل از هر تعویض متن program counter است که نشان می‌دهد روند اجرای برنامه تا کجا پیش رفته است. با ذخیره‌سازی این رجیستر می‌توان محل ادامه برنامه را بازیابی کرد. این رجیستر در ساختار context چه نام دارد؟

این رجیستر چگونه قبل از انجام تعویض متن ذخیره می‌شود؟

همانطور که در سوال قبل اشاره شد نام آن eip است.

وقتی تابع switch صدا زده میشود context در حال حاضر که شامل return address (یا همان eip) است را روی stack ذخیره میکند. بعد از جابه جایی پوینتر ها به stack برای context جدید تابع ret صدا زده میشود و این تابع دستور بعدی را از روی stack از داخل eip میخواند و به همین ترتیب eip جدید خوانده شده و به ادامه دستورات پردازش جدید اشاره میکند.

بنابراین به طور کل با تابع ret آن را آپدیت میکنیم.

Interrupt

9. همانطور که در قسمت قبل مشاهده کردید، ابتدای ابع scheduler، ایجاد وقفه به کمک ابع sti، فعال می‌شود. با توجه به توضیحات این قسمت، اگر وقفه‌ها فعال نمی‌شد چه مشکلی به وجود می‌آمد؟

میتواند مانع preemption شود. از آنجا که در xv6 سیستم RR برقرار است اگر interrupt ها فعال نشود پردازش ها دیگر اگر بیش از تایم مجاز خود استفاده کنند متوقف نمیشوند و کنترل cpu را به طور کامل به دست میگیرند و time-sharing انجام نمیشود.

چون که interrupt ها فعال نیستند interrupt های timer دیده نمیشود که باعث میشود context switch انجام نشود و از طرفی clock سیستم از بین میرود و از طرفی چون scheduler صدا نمیشود و برنامه عوض نمیشود سیستم قفل میکند.

از طرفی حتی interrupt های سخت افزار مثل I/O از دست میرود و ممکن است باعث از دست داده داده یا کارایی شود.

بعضی از سرویس های سیستمی که بر interrupt ها سوار هستند درست کار نمیکنند.

خیلی از systemcall ها با استفاده از interrupt ها کار میکنند که اگر آنها غیر فعال باشند باعث عملکرد نادرست یا کار نکردن systemcall ها میشود.

10. بنظر شما وقفه تایمر هر چه مدت یک بار صادر می‌شود؟ (راهنمای: می‌توانید با اضافه کردن یک `cprintf` پس از `ticks++` این موضوع را مشاهده کنید.)

در xv6 تنظیم شده که timer interrupt ها تقریباً هر ۱۰ میلی ثانیه یک بار فرستاده شوند .

از داکيومنت آن میتوان استفاده کرد و به آن استناد کرد.

Let's look at the timer device and timer interrupts. We would like the timer hardware to generate an interrupt, say, 100 times per second so that the kernel can track the passage of time and so the kernel can time-slice among multiple running processes. The choice of 100 times per second allows for decent interactive performance while not swamping the processor with handling interrupts.

11. با توجه به توضیحات داده شده، چه تابعی منجر به انجام شدن گذار interrupt در شکل 1 خواهد شد؟

تابع yield مسئولیت انجام این کار را دارد
با تغییر وضعیت پردازش از running به runnable این اجازه را میدهد که scheduler دوباره پردازش را انتخاب کند.
این کار باعث میشود که زمان cpu به طور عادلانه بین پردازش ها تقسیم شود.

12. با توجه به توضیحات قسمت scheduler dispatch می‌دانیم زمان‌بندی در xv6 به شکل نوبت گردشی است. حال با توجه به مشاهدات خود در این قسمت، استدلال کنید، کوانتوم زمانی این پیاده‌سازی از زمان‌بندی نوبت گردشی چند میلی ثانیه است؟

اگر در فایل trap.c را نگاه کنیم خواهیم دید که در هر تیک یک بار تابع yield صدا میشود که باعث میشود پردازش عوض شود. از آنجا که مقدار تیک در فایل lapic.c برابر با ۱۰ میلی ثانیه تعریف شده است پس در هر 10 میلی ثانیه پردازش عوض میشود و عملیات context switch انجام میشود.

```
69 lapicw(TICR, 10000000);
```

Wait

13. تابع wait در نهایت از چه تابعی برای منتظر ماندن برای اتمام کار یک پردازش استفاده می‌کند؟

در نهایت از تابع sleep() استفاده میشود که تا وقتی که روی کانال curproc هیچ event ای اتفاق نیفتد منتظر میماند. در نهایت توابع wakeup1 یا wakeup صدا میشوند (به وسیله proc_exit به طور معمول) که به معنی این است (در واقع برای termination یک پردازش فرزند) توسط sleep دیده میشود و دوباره وارد حلقه شده و چک میکند آیا فرزندی در حالت zmoblie قرار دارد یا نه اگر قرار داشت آن را حذف میکند.

```
315 }
316
317 // Wait for children to exit. (See wakeup1 call in proc_exit.)
318 sleep(curproc, &table.lock); //DOC: wait-sleep
319 }
320 }
```

14. با توجه به پاسخ سوال قبل، استفاده(های) دیگر این تابع چیست؟(ذکر یک نمونه)

از تابع sleep استفاده های متنوعی میتوان کرد به طور مثال میتوان منتظر رخداد های خاص به طور مثال I/O یا منتظر باز شدن فایل ها یا منتظر وجود داشتن دیتا روی یک socket در یک شبکه بود. از طرفی میتوان برای استفاده بهینه تر از پردازنده از آن استفاده کرد. زیرا پردازنده به جای اینکه به طور کامل در حلقه for گردش کند و کار انجام دهد، تنها زمانی cpu کار میکند که تابع sleep بیدار شود utilization بالاتر میرود. از طرفی میتوان همانند lock ها و semaphore ها از آن برای ایجاد قفل استفاده کرد.

15. با این تفاسیر، چه تابعی در سطح کرنل، منجر به آگاه سازی پردازش از رویدادی است که برای آن منتظر بوده است؟

تابع wakeup ابتدا صدا میشود و ptable را قفل میکند. سپس wakeup1 را صدا میکند که باعث میشود پردازش از حالت SLEEPING به حالت RUNNABLE تغییر کند و بعد از این تابع scheduler میتواند پردازش را دوباره انتخاب کند و در iteration پردازنده را به آن اختصاص دهد. در انتها تابع wakeup قفل ptable باز میشود.

16. با توجه به پاسخ سوال 9، این تابع منجر به گذار از چه وضعیتی به چه وضعیتی در شکل 1 خواهد شد؟

همانطور که گفته شد پردازش از حالت SLEEPING به حالت RUNNABLE تغییر میکند که معادل آن در شکل این است که از حالت waiting به حالت ready برویم که در transition I/O or event completion اتفاق می افتد.

17. آیا تابع دیگری وجود دارد که منجر به انجام این گذار شود؟ نام ببرید.

یک سری از interrupt handler ها و تابع proc_exit میتواند تابع wakeup یا wakeup1 را صدا کنند که منجر به این گذار میشود. از طرف دیگر تابع kill نیز توانایی انجام این کار را دارد. همانطور که در تصویر زیر قابل مشاهده است تابع kill بعد از اینکه پردازش را میکشد چک میکند آیا حالت آن SLEEPING است و اگر بود آن را به حالت RUNNABLE تغییر میدهد.

```

487 int
488 kill(int pid)
489 {
490     struct proc *p;
491
492     acquire(&ptable.lock);
493     for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
494         if(p->pid == pid){
495             p->killed = 1;
496             // Wake process from sleep if necessary.
497             if(p->state == SLEEPING)
498                 p->state = RUNNABLE;
499             release(&ptable.lock);
500             return 0;
501         }
502     }
503     release(&ptable.lock);
504     return -1;
505 }
506

```

Exit

18. در بخش 3.3.2 منبع درس با پردازش های orphan آشنا شدید، رویکرد xv6 در رابطه با این گونه پردازش ها

چیست؟

```

232 // Exit the current process. Does not return.
233 // An exited process remains in the zombie state
234 // until its parent calls wait() to find out it exited.
235 void
236 exit(void)
237 {
238     struct proc *curproc = myproc();
239     struct proc *p;
240     int fd;
241
242     if(curproc == initproc)
243         panic("init exiting");
244
245     // Close all open files.
246     for(fd = 0; fd < NOFILE; fd++){
247         if(curproc->ofile[fd]){
248             fileclose(curproc->ofile[fd]);
249             curproc->ofile[fd] = 0;
250         }
251     }
252
253     begin_op();
254     iput(curproc->cwd);
255     end_op();
256     curproc->cwd = 0;
257
258     acquire(&ptable.lock);
259

```

```

260 // Parent might be sleeping in wait().
261 wakeup1(curproc->parent);
262
263 // Pass abandoned children to init.
264 for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
265     if(p->parent == curproc){
266         p->parent = initproc;
267         if(p->state == ZOMBIE)
268             wakeup1(initproc);
269     }
270 }
271
272 // Jump into the scheduler, never to return.
273 curproc->state = ZOMBIE;
274 sched();
275 panic("zombie exit");
276 }

```

همانطور که در عکس قابل مشاهده است هر پردازش قبل از خروج ابتدا پدر خود را بیدار میکند و سپس فرزندان خود را به پردازش اصلی که init است میدهد. به همین ترتیب پردازش های orphan به init نسبت داده میشوند و init پدر آنها میشود.

زمانبندی بازخوردی چند سطحی:

سطح اول: زمان‌بند نوبت‌گردشی با کوانتوم زمانی

```
struct proc *
round_robin(struct proc *last_scheduled)
{
    struct proc *p = last_scheduled;
    for (;;)
    {
        p++;
        if (p >= &ptable.proc[NPROC])
            p = ptable.proc;

        if (p->state == RUNNABLE && p->sched_info.queue == ROUND_ROBIN)
            return p;

        if (p == last_scheduled)
            return 0;
    }
}
```

```
// Force process to give up CPU on clock tick.
// If interrupts were on while locks held, would need to check nlock.
if(myproc() && myproc()->state == RUNNING && tf->trapno == T_IRQ0+IRQ_TIMER) {
    myproc()->consecutive_time += 1;
    myproc()->sched_info.last_run = ticks;
    struct cpu *c = mycpu();
    int time_periode = (c->cpu_ticks % 60) + 1;
    c->cpu_ticks++;
    if((myproc()->sched_info.queue == ROUND_ROBIN && myproc()->consecutive_time >= 5) ||
        (time_periode == 30 || time_periode == 50 || time_periode == 60)) {
        // cprintf("tick = %d cpu_get_time = %d process pid = %d queue = %s\n", ticks, myproc()->sc
        yield();
    }
}
```

```

#include "types.h"
#include "user.h"

#define PROCESSSS_NUM 5

int main()
{
    for (int i = 0; i < PROCESSSS_NUM; i++)
    {
        int pid = fork();
        if (pid == 0) {
            for (int j = 0; j < 1000; j++) {
                for (int k = 0; k < 1000; k++) {
                    getpid();
                }
            }
            exit();
        }
    }
    for (int i = 0; i < PROCESSSS_NUM; i++)
        wait();
    exit();
}

```

نتیجه:

```

$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1   sleeping  1      0          50          2           2               0
sh        2   sleeping  1      0          50          2           1               9
schedule  3   running  1      0          50          2           3              872
$ schedule_test&
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1   sleeping  1      0          50          2           2               0
sh        2   sleeping  1      0          50          2           0               9
schedule_test  6   runnable  1     10          50          2           5             1593
schedule_test  5   sleeping  1      0          50          2           4             1589
schedule_test  7   runnable  1      7          50          2           5             1593
schedule_test  8   runnable  1     10          50          2           5             1595
schedule_test  9   runnable  1      5          50          2           5             1595
schedule_test 10   runnable  1      1          50          2           5             1596
schedule    11   running  1      0          50          2           3             1912
$

```

19. مقدار cpu را مجدداً به عدد 2 برگردانید. آیا همچنان ترتیبی که قبلاً مشاهده می کردید پا برجاست؟ علت این امر چیست؟

اگر مقدار CPU را دوباره به 2 برگردانیم، ترتیب اجرای فرآیندها ممکن است تغییر کند. این به دلیل تفاوت در رفتار چند پردازشی (Multithreading) است. در حالت تک‌پردازنده (CPUS=1)، تنها یک CPU در حال اجرای فرآیندها است و برنامه‌ریزی (Scheduling) به صورت ترتیبی و کنترل‌شده توسط Scheduler انجام می‌شود. وقتی مقدار CPUS به 2 افزایش می‌یابد، دو CPU می‌توانند همزمان فرآیندها را اجرا کنند. به دلیل رفتار غیرقطعی (Nondeterministic) در برنامه‌ریزی و رقابت بین CPUها، ممکن است فرآیندها به شکل متفاوتی زمان‌بندی شوند. از دلایل این اتفاق می‌توان به رقابت بر سر منابع مشترک (مانند قفل‌ها یا حافظه مشترک) و تاخیرهای ناشی از هماهنگی بین CPUها اشاره کرد.

در تصویر زیر ما مقدار CPUS را برابر با 4 قرار دادیم:

```
mahdi@main - make qemu CC=gcc-11 CPUS=4
qemu-system-i386 -serial mon:stdio -drive file=fs.img,index=1,media=disk,format=raw -drive file=xv6.img,index=0,media=disk,
-m 512
xv6...
cpu1: starting 1
cpu2: starting 2
cpu3: starting 3
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap start 58
init: starting sh
Group members:
1. Amirhossein Arefzadeh
2. Mahdi Naieni
3. kiarash Khorasani
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init       1   sleeping  1       0           50           2             0                0
sh         2   sleeping  1       0           50           2             0               64
schedule   3   running  1       0           50           2             1            508
$ schedule_test&
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init       1   sleeping  1       0           50           2             0                0
sh         2   sleeping  1       0           50           2             0               64
schedule_test 6   running  1       0           50           2             4            1366
schedule_test 5   sleeping  1       0           50           2             3            1358
schedule_test 7   runnable  1       2           50           2             5            1367
schedule_test 8   runnable  1       2           50           2             5            1369
schedule_test 9   running  1       0           50           2             0            1371
schedule_test 10  running  1       0           50           2             1            1372
schedule   11  running  1       0           50           2             2            1609
$
```

سطح دوم: اول (،) کوتاهترین کار

```
static unsigned int seed = 1;

void srand(unsigned int s) {
    seed = s;
}

int rand(void) {
    seed = (1103515245 * seed + 12345) & 0x7fffffff;
    return seed;
}
```

```
struct proc * shortest_job_first(void){
    struct proc *p;
    struct proc *sjf_process[NPROC];
    int count = 0;

    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if (p->state == RUNNABLE && p->sched_info.queue == SJF){
            sjf_process[count++] = p;
        }
    }

    if (count == 0)
        return 0;

    for (int i = 0; i < count - 1; i++){
        for (int j = i + 1; j < count; j++){
            if (sjf_process[i]->sched_info.sjf.BurstTime > sjf_process[j]->sched_info.sjf.BurstTime){
                struct proc *temp = sjf_process[i];
                sjf_process[i] = sjf_process[j];
                sjf_process[j] = temp;
            }
        }
    }

    for (int i = 0; i < count; i++){
        srand(i+1);
        int rand_num = rand() % 100;
        if (rand_num < sjf_process[i]->sched_info.sjf.Confidence){
            return sjf_process[i];
        }
    }

    return sjf_process[count - 1];
}
```



```
p->sched_info.queue = UNSET;
p->sched_info.get_cpu_time = ticks;
p->sched_info.sjf.arrival_time = ticks;
p->sched_info.sjf.Confidence = 50;
p->sched_info.sjf.BurstTime = 2;
p->consecutive_time= 0;
```

سطح سوم: اولین ورود-اولین رسیدگی

```
struct proc * first_come_first_serve(void){
    struct proc *result = 0;

    struct proc *p;
    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if (p->state != RUNNABLE || p->sched_info.queue != FCFS)
            continue;
        if (result != 0){
            if (result->sched_info.arrival_queue_time > p->sched_info.arrival_queue_time)
                result = p;
        }
        else
            result = p;
    }
    return result;
}
```

برش‌دهی زمانی :

```
void scheduler(void){
    struct proc *p;
    struct proc *last_scheduled_RR = &ptable.proc[NPROC - 1];
    struct cpu *c = mycpu();
    c->proc = 0;

    for (;;) {
        sti();
        acquire(&ptable.lock);

        int time_period = (c->cpu_ticks % 60) + 1;
        if (time_period <= 30) {
            p = round_robin(last_scheduled_RR);
            if (p)
                last_scheduled_RR = p;
            else
                time_period = 31;
        }

        if (time_period >= 31 && time_period <= 50) {
            p = shortest_job_first();
            if (!p)
                time_period = 51;
        }

        if (time_period >= 51) {
            p = first_come_first_serve();
            if (!p) {
                c->cpu_ticks = 0;
                release(&ptable.lock);
                continue;
            }
        }
        c->cpu_ticks = time_period - 1;
    }
}
```

```
if (c->proc)
    c->proc->sched_info.last_run = ticks;
c->proc = p;
switchvm(p);

p->state = RUNNING;
p->sched_info.get_cpu_time = ticks;

p->consecutive_time = 0;

swtch(&(c->scheduler), p->context);

switchkvm();

c->proc = 0;
release(&ptable.lock);
}
```

```
struct cpu {
    uchar apicid;
    struct context *scheduler;
    struct taskstate ts;
    struct segdesc gdt[NSEGS];
    volatile uint started;
    int ncli;
    int intena;
    struct proc *proc;
    int cpu_ticks;
};
```

20. در صورت نیاز به مقدار دهی اولیه به فیلدهای اضافه شده در ساختار `cpu`، در چه تابعی از `xv6` بهتر است این کار انجام گیرد؟
ما متغیر `cpu_ticks` را در `struct cpu` تعریف می کنیم.

```
// Per-CPU state
struct cpu {
    uchar apicid;           // Local APIC ID
    struct context *scheduler; // switch() here to enter scheduler
    struct taskstate ts;    // Used by x86 to find stack for interrupt
    struct segdesc gdt[NSEGS]; // x86 global descriptor table
    volatile uint started;  // Has the CPU started?
    int ncli;               // Depth of pushcli nesting.
    int intena;             // Were interrupts enabled before pushcli?
    struct proc *proc;      // The process running on this cpu or null
    int cpu_ticks;
};
```

بهتر است مقدار دهی اولیه را در تابع `static void mpmain(void)` یا `static void startothers(void)` انجام دهیم.

```
// Common CPU setup code.
static void
mpmain(void)
{
    cprintf("cpu%d: starting %d\n", cpuid(), cpuid());
    idtinit();           // load idt register
    xchg(&(mycpu()->started), 1); // tell startothers() we're up
    mycpu()->cpu_ticks = 0;
    scheduler();         // start running processes
}
```

```

// Start the non-boot (AP) processors.
static void
startothers(void)
{
    extern uchar _binary_entryother_start[], _binary_entryother_size[];
    uchar *code;
    struct cpu *c;
    char *stack;

    // Write entry code to unused memory at 0x7000.
    // The linker has placed the image of entryother.S in
    // _binary_entryother_start.
    code = P2V(0x7000);
    memmove(code, _binary_entryother_start, (uint)_binary_entryother_size);

    for(c = cpus; c < cpus+ncpu; c++){
        if(c == mycpu()) // We've started already.
            continue;

        c->cpu_ticks = 0;

        // Tell entryother.S what stack to use, where to enter, and what
        // pgdir to use. We cannot use kpgdir yet, because the AP processor
        // is running in low memory, so we use entrypgdir for the APs too.
        stack = kalloc();
        *(void**)(code-4) = stack + KSTACKSIZE;
        *(void**)(code-8) = mpenter;
        *(int**)(code-12) = (void *) V2P(entrypgdir);

        lapicstartap(c->apicid, V2P(code));

        // wait for cpu to finish mpmain()
        while(c->started == 0)
            ;
    }
}

```

21. با توجه به سیاست های پیاده سازی شده در سطح های دوم و سوم و همچنین استفاده از روش

time-slicing توجیه کنید چرا همچنان مشکل **starvation** امکان رخ دادن دارد؟

حتی با وجود الگوریتم **WRR (Time Slicing)** در **Multilevel Feedback Queue**، همچنان احتمال بروز **Starvation** وجود دارد. به عنوان مثال:

در صف دوم، اگر از الگوریتم **Shortest Job First** استفاده شود، ممکن است یک فرآیند به دلیل طولانی بودن مدت اجرای خود، همواره نادیده گرفته شود و هرگز فرصت اجرا پیدا نکند.

در صف سوم که از الگوریتم **First Come First Serve** استفاده می‌کند، ممکن است یک فرآیند به دلیل دارا بودن چرخه بی‌نهایت در کد خود باعث ایجاد **Starvation** برای سایر فرایندهای درون این صف شود. برای رفع این مشکل، می‌توان از مکانیسم‌هایی مانند سازوکار افزایش سن (**Aging**) استفاده کرد.

```
#define AGING_THRESHOLD 800
```

```
void aging_process(int os_ticks){
    struct proc *p;
    acquire(&ptable.lock);
    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if (p->state == RUNNABLE && p->sched_info.queue != ROUND_ROBIN){
            if (os_ticks - p->sched_info.last_run > AGING_THRESHOLD){
                if (p->sched_info.queue == FCFS){
                    release(&ptable.lock);
                    change_queue(p->pid, SJF);
                    p->sched_info.last_run = ticks;
                    acquire(&ptable.lock);
                }else{
                    release(&ptable.lock);
                    change_queue(p->pid, ROUND_ROBIN);
                    p->sched_info.last_run = ticks;
                    acquire(&ptable.lock);
                }
            }
        }
    }
    release(&ptable.lock);
}
```

22. به چه علت مدت زمانی که که پر دارد در وضعیت sleeping می باشد به عنوان زمان انتظار در نظر گرفته نمی شود؟

مدت زمانی که پردازش در وضعیت Sleeping قرار دارد، به عنوان زمان انتظار (Waiting Time) در نظر گرفته نمی شود زیرا در این حالت، پردازش عملاً در حال انتظار برای اجرای CPU نیست. وقتی یک پردازش در حالت Sleeping است، معمولاً منتظر رویدادی خاص (مانند تکمیل عملیات I/O یا دریافت سیگنال) است. در این وضعیت، پردازش از Ready Queue خارج شده و CPU به دیگر پردازش ها اختصاص داده می شود. در واقع، این حالت نشان دهنده انتظار پردازش برای دسترسی به منابع خارجی است، نه CPU. از طرف دیگر زمان انتظار به مدت زمانی گفته می شود که یک پردازش در Ready Queue حضور دارد و منتظر تخصیص CPU است. این زمان شامل زمانی است که پردازش آماده اجرا است اما CPU هنوز به آن اختصاص داده نشده است.

فراخوانی‌های سیستمی مورد نیاز:

مقداردهی اولیه زمان اجرای تخمینی و سطح اطمینان :

```
int sys_set_sjf_params(void){
    int pid;
    int priority_ratio, arrival_time_ratio;
    if(argint(0, &pid) < 0 || argint(1, &priority_ratio) < 0 || argint(2, &arrival_time_ratio) < 0){
        return -1;
    }

    return set_sjf_params(pid, priority_ratio, arrival_time_ratio);
}
```

```
int set_sjf_params(int pid, int burstTime, int confidence){
    struct proc *p;

    acquire(&ptable.lock);
    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if (p->pid == pid){
            p->sched_info.sjf.BurstTime = burstTime;
            p->sched_info.sjf.Confidence = confidence;
            release(&ptable.lock);
            return 0;
        }
    }
    release(&ptable.lock);
    return -1;
}
```

تغيير صف :

```
int sys_change_scheduling_queue(void){
    int queue_number, pid;
    if(argint(0, &pid) < 0 || argint(1, &queue_number) < 0)
        return -1;
    if(queue_number < ROUND_ROBIN || queue_number > FCFS)
        return -1;
    return change_queue(pid, queue_number);
}
```

```
int change_queue(int pid, int new_queue){
    struct proc *p;
    int old_queue = -1;

    if (new_queue == UNSET){
        if (pid == 1 || pid == 2)
            new_queue = ROUND_ROBIN;
        else if (pid > 2)
            new_queue = FCFS;
        else
            return -1;
    }
    acquire(&ptable.lock);
    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if (p->pid == pid){
            old_queue = p->sched_info.queue;
            if (compare_string(p->name, "sh"))
                p->sched_info.queue = ROUND_ROBIN;
            else
                p->sched_info.queue = new_queue;
            p->sched_info.arrival_queue_time = ticks;
        }
    }
    release(&ptable.lock);
    return old_queue;
}
```

چاپ اطلاعات :

```
void print_processes_info(){
    static char *states[] = {
        [UNUSED] "unused",
        [EMBRYO] "embryo",
        [SLEEPING] "sleeping",
        [RUNNABLE] "runnable",
        [RUNNING] "running",
        [ZOMBIE] "zombie"};

    static int columns[] = {16, 6, 11, 8, 12, 13, 13, 18, 11};
    cprintf("name");
    print_blank(columns[0] - strlen("name"));
    cprintf("pid");
    print_blank(columns[1] - strlen("pid"));
    cprintf("state");
    print_blank(columns[2] - strlen("state"));
    cprintf("queue");
    print_blank(columns[3] - strlen("queue"));
    cprintf("wait_time");
    print_blank(columns[4] - strlen("wait_time"));
    cprintf("confidence");
    print_blank(columns[5] - strlen("confidence"));
    cprintf("burst_time");
    print_blank(columns[6] - strlen("burst_time"));
    cprintf("consecutive_run");
    print_blank(columns[7] - strlen("consecutive_run"));
    cprintf("Arrival");
    print_blank(columns[8] - strlen("Arrival"));
    cprintf("\n");
    cprintf("-----\n");

    struct proc *p;
    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if (p->state == UNUSED)
            continue;

        const char *state;
        if (p->state >= 0 && p->state < NELEM(states) && states[p->state])
            state = states[p->state];
        else
            state = "???";

        cprintf("%s", p->name);
        print_blank(columns[0] - strlen(p->name));

        cprintf("%d", p->pid);
        print_blank(columns[1] - find_length(p->pid));

        cprintf("%s", state);
        print_blank(columns[2] - strlen(state));

        cprintf("%d", p->sched_info.queue);
        print_blank(columns[3] - find_length(p->sched_info.queue));

        int wait_time = 0;
        if (p->state == RUNNABLE){
            wait_time = ticks - p->sched_info.last_run;
        }
        cprintf("%d", (int)(wait_time));
        print_blank(columns[4] - find_length((int)(wait_time)));

        cprintf("%d", (int)p->sched_info.sjf.Confidence);
        print_blank(columns[5] - find_length((int)p->sched_info.sjf.Confidence));
    }
}
```



```
cprintf("%d", (int)p->sched_info.sjf.BurstTime);
print_blank(columns[6] - find_length((int)p->sched_info.sjf.BurstTime));

cprintf("%d", (int)p->consecutive_time);
print_blank(columns[7] - find_length((int)p->consecutive_time));

cprintf("%d", p->sched_info.sjf.arrival_time);
print_blank(columns[8] - find_length(p->sched_info.sjf.arrival_time));

cprintf("\n");
}
}
```

خروجی برنامه :

در تصویر زیر چند schedule_test را اجرا میکنیم و با استفاده از دستور info می توانیم روند اجرا شدن آن ها را در بازه های زمانی متفاوت مشاهده کنیم.

```
xv6...
cpu1: starting 1
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap start 58
init: starting sh
Group members:
1. Amirhossein Arefzadeh
2. Mahdi Naieni
3. kiarash Khorasani
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1   sleeping  1      0          50          2           4                0
sh        2   sleeping  1      0          50          2           1                11
schedule  3   running  1      0          50          2           3                1233
$
```

```
$ schedule_test&
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1   sleeping  1      0          50          2           4                0
sh        2   sleeping  1      0          50          2           0                11
schedule_test  7   running  3      0          50          2           3                2619
schedule_test  6   sleeping  1      0          50          2           3                2614
schedule_test  8   runnable  3      4          50          2          10                2620
schedule_test  9   runnable  3     364        50          2           0                2620
schedule_test 10   runnable  3     362        50          2           0                2622
schedule_test 11   runnable  3     362        50          2           0                2622
schedule    12   running  1      0          50          2           1                2979
$
```

```
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1   sleeping  1      0          50          2           4                0
sh        2   sleeping  1      0          50          2           1                11
schedule_test  7   runnable  3      7          50          2          10                2619
schedule_test  6   sleeping  1      0          50          2           3                2614
schedule_test  8   runnable  3      3          50          2          10                2620
schedule_test  9   runnable  2     455        50          2          20                2620
schedule_test 10   runnable  2     15          50          2          20                2622
schedule_test 11   running  2      0          50          2           4                2622
schedule    14   running  1      0          50          2           1                3882
$
```

```
$ schedule info
name      pid  state  queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1   sleeping  1      0          50          2           4                0
sh        2   sleeping  1      0          50          2           1                11
schedule_test  7   running  3      0          50          2           3                2619
schedule_test  6   sleeping  1      0          50          2           3                2614
schedule_test  8   runnable  3     386        50          2          10                2620
schedule_test  9   runnable  1      2          50          2           5                2620
schedule_test 10   runnable  2      3          50          2          20                2622
schedule_test 11   runnable  2     19          50          2          20                2622
schedule    21   running  1      0          50          2           0                7777
$
```

حال دستورات change_queue را برای پردازش 10 استفاده می کنیم و آن را از صف 3 به صف 1 انتقال می دهیم. سپس دستور set_sfj_param را برای همین پردازش صدا می کنیم و مقادیر مربوط به burst time و confidence را برای این پردازش تغییر می دهیم. در نهایت می توانیم خروجی برنامه را در زیر مشاهده کنیم.

```
$ schedule_test&
$ schedule info
name      pid    state    queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1     sleeping  1       0           50          2           0               0
sh        2     sleeping  1       0           50          2           1               12
schedule_test 9     running  3       0           50          2           4               7751
schedule_test 8     sleeping  1       0           50          2           4               7748
schedule_test 10    runnable  3       6           50          2           10              7753
schedule_test 11    runnable  3       260         50          2           0               7753
schedule_test 12    runnable  3       261         50          2           0               7754
schedule_test 13    runnable  3       262         50          2           0               7755
schedule   14    running  1       0           50          2           2               8007
$ schedule change_queue 1 10
Queue changed successfully
$ schedule info
name      pid    state    queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1     sleeping  1       0           50          2           0               0
sh        2     sleeping  1       0           50          2           0               12
schedule_test 9     runnable  3       12          50          2           10              7751
schedule_test 8     sleeping  1       0           50          2           4               7748
schedule_test 10    runnable  1       3           50          2           0               7753
schedule_test 11    runnable  1       2           50          2           5               7753
schedule_test 12    runnable  2       26          50          2           20              7754
schedule_test 13    runnable  2       35          50          2           20              7755
schedule   16    running  1       0           50          2           3               10256
$ schedule set_sfj_param 1 2 100
SJF params has been set successfully
$ schedule info
name      pid    state    queue  wait_time  confidence  burst_time  consecutive_run  Arrival
-----
init      1     sleeping  1       0           50          2           0               0
sh        2     sleeping  1       0           50          2           1               12
schedule_test 9     runnable  3       4           50          2           10              7751
schedule_test 8     sleeping  1       0           50          2           4               7748
schedule_test 10    running  1       0           100         4           1               7753
schedule_test 11    runnable  1       3           50          2           5               7753
schedule_test 12    runnable  2       11          50          2           20              7754
schedule_test 13    runnable  2       31          50          2           20              7755
schedule   18    running  1       0           50          2           2               13267
```